

תלמוד ישראלי

הדף היומי לילדים

חדד
בית חינוך משפחה

מן התלמוד

סדר קדשים,
מסכת בכורות, דף ד'

"מתקין לה רב פפא: ובמדבר לא קדשו?
והכתיב: "פקוד כל בכור זכר לבני ישראל". אלא
אי איתמר הכי איתמר: רבי יוחנן אמר קדשו ולא
פסקו, וריש לקיש אמר קדשו ופסקו"

איתמר - נאמר
קדושתיהו - קדושתם

הסבר: רב פפא מוכיח מהפסוקים שכבר במדבר
התקדשו בכורות ישראל, אלא שרבי יוחנן וריש
לקיש נחלקו האם פסקה קדושתם בשעה שנמנו
או לא.

חדד
בית חינוך משפחה

תלמוד ישראלי
דף היומי לילדים

החידון העולמי
הראשון של התלמוד
הישראלי יוצא לדרכו!

הורים וילדים מוזמנים
להרשם ולהשתתף

לרגל שנת סיום הש"ס
חוויה של בעם
בשבע וחצי שנים

הרשמו עכשיו באתר:
www.talmudisraeli.co.il
טל. 03-9250225

סדר קדשים | מסכת בכורות דף ד'-י'
שבת פרשת אחרי מות | ט"ז- כ"ב בניסן (21-27 לאבירל)

דף ד': נקודות בספר התורה

בדף זה לומדים על המילה "אהרן" המופיעה בחומש במדבר, שבספר התורה
יש מעליה נקודות. יש עוד עשר מילים בתורה שפאשר כותבים אותן בספר
התורה מוסיפים מעליהן נקודות. במסכת אבות דרבי נתן מפורטים מקומות
אלו עם הדרשות הנלמדות מהן. עזרא הסופר הורה לכתוב את הנקודות הללו
בספר התורה כדי לרמז על הלכות שנמסרו בעל פה. עזרא הסופר היה כה גדול
בתורה, עד שנאמר כי אם היה חי לפני משה רבנו הייתה התורה נמסרת על ידו.

דף ה': פטר חמור

אמר רבי חנינא: שאילתי את רבי אליעזר בבית
המדרש הגדול: מה נשתנו פטרי חמורים
מפטרי סוסים וגמלים? כלומר, מדוע התורה
ציוותה מצות פטר חמור רק על בכורות
החמורים ולא על בכורות הסוסים והגמלים
למשל? אמר לי: גזרת הכתוב היא. החמורים
סייעו לבני ישראל בשעת יציאתם ממצרים, כי
מפני גזרת הקב"ה שבני ישראל יצאו ברכוש
גדול ממצרים, יצא כל יהודי ממצרים עם חמורים חזקים טעונים כסף וזהב ממצרים.

דף ו': פדיון הבן הראשון

כל בן שהוא בכור ולא היו לאמו לידות לפניו, חייב בפדיון הבן. בהגיעו לגיל שלוש
יום, אביו פודה אותו אצל הכהן בנתינת חמישה סלעים. בדפים אלו לומדים על
פדיון הבכורים הראשון, שנעשה במדבר סיני. הבכורים אז נפדו על ידי שבט
לוי, ופדיון זה היה מקור הקדושה של הלויים. האם מספר הבכורים ומספר
הלויים היה זהה? לא. היו יותר בכורים מלויים. כיצד נפדו הבכורים הנותרים
לאחר שנגמרו הלויים שכבר פדו בכור כנגדם? בכורות אלו נפדו על ידי חמישה
סלעים, כפי שעושים בימינו. איך ידעו איזה בכור נפדה על ידי לוי ואיזה בכור
צריך לתת חמישה סלעים? משה רבנו העמיד קלפי ובה עשרים ושנים אלף
פתקים שכתוב עליהם "בן לוי" - כמספר הלויים, ועוד מאתיים שבעים ושלושה
פתקים שכתוב עליהם "חמשת שקלים" - כמנין הבכורים שעדפו על הלויים. מי
שעלה בידו פתק "בן לוי", אמר לו משה: "כבר פדאך בן לוי". מי שעלה בידו פתק
"חמשת שקלים" היה צריך לפדות את עצמו בחמישה שקלים.

מתפלפלים

לפניכם אירוע שעורר דיון משפחתי סוער:

משפחת לוי גרה בבית משותף בן 8 קומות. דניאל בן ה-12 לומד תופים, ומתאמן בנגינה במקלט שבבניין, בשעות אחר הצהריים. חלק מהשכנים טוענים שזה מפריע להם מאוד, ואילו דניאל טוען שאלו לא שעות מנוחה ומותר לו להתאמן בתופים.

מצד שני:

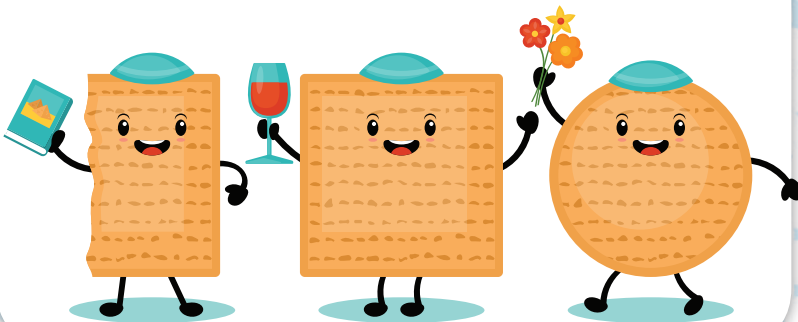
אנשים עושים את מלאכתם ותחביביהם, כולל נגינה על תופים, וכל זמן שזה חוקי ולא פוגע באופן קיצוני מותר בשעות המקובלות להתאמן על נגינה בתופים, מה עוד שזה בכלל נעשה במקלט.

מצד אחד:

אומנם אלו לא שעות המנוחה או שעות הלילה, אבל בכל זאת רעש התופים מפריע ופוגע באיכות החיים.

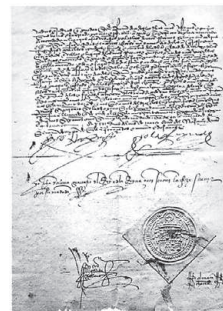
וא...מה?
דעתכם?

★ | מן ההסטוריה

גירוש ספרד

עד המאה ה-12 חיו יהודי ספרד תחת השלטון המוסלמי, ונהנו מחופש, השכלה ושגשוג כלכלי. אולם כאשר כבשו הנוצרים את ספרד מידי המוסלמים, הלך יחסם של השלטונות ליהודים ונעשה גרוע יותר. בשנת 1492 חתמו המלך פרדיננד השני והמלכה איזבלה, ביוזמתו של ראש האינקוויזיציה טורקמדה, על צו האוסר על יהודים להמשיך לשבת בספרד, ודרש מהם להתנצר או לעזוב את הארץ. יהודים רבים בחרו להתנצר, לפחות למראית עין, אך רבים אחרים נשארו נאמנים לאמונתם ועזבו את ספרד לארצות אחרות. מספרם המשווער של המגורשים מוערך בין 40,000 ל-160,000. מגורשי ספרד סבלו רבות מהמסע ותלאות הדרכים, ורבים מהם מתו, נפלו בשבי, נשדדו או נרצחו. גירוש ספרד, שהתרחש בסמוך לתשעה באב, נחשב לאחד האסונות הגדולים שפקדו את עם ישראל במהלך הגלות.

צו הגירוש
משנת 1492
Wikipedia

👤 | מי אני?

1. אני מכונה "מורן", "המחבר" ו"הבית יוסף".
2. נולדתי בספרד, עברתי משם לטורקיה, ולבסוף עליתי לארץ וגרתי בצפת.
3. החיבור ההלכתי שכתבתי, "שולחן ערוך", התקבל על כל עם ישראל.
4. בנוסף כתבתי פירוש על הרמב"ם בשם "כסף משנה", וספר שאלות ותשובות בשם "אבקת רוכל".

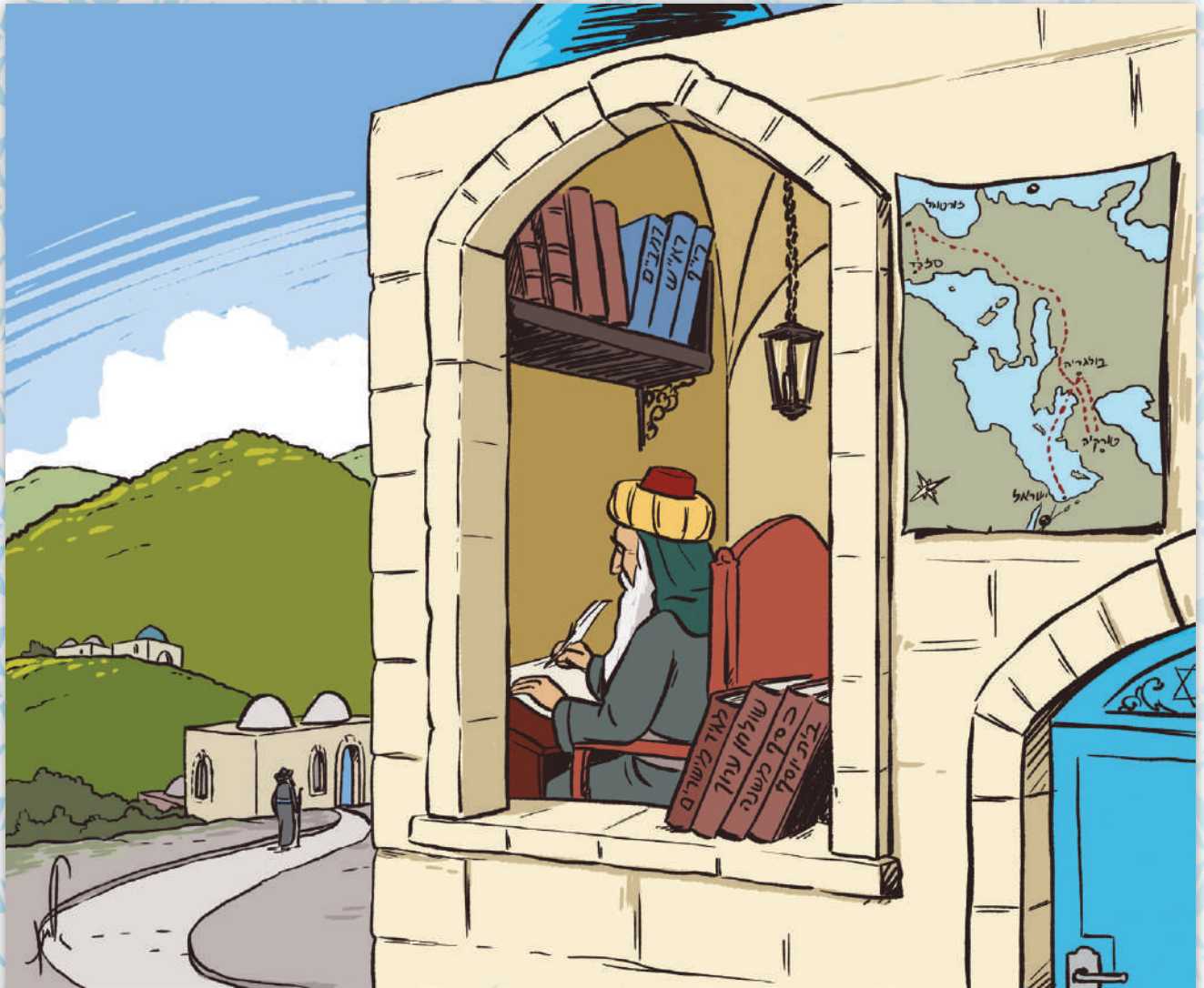

ואם לא?

4260	3930	3880	3828	3728	3408	3340	2934	2883	2448	2448	2238	1948	0	
														
495 חתימת התלמוד	רבי יהודה הנשיא	רבי עקיבא	חורבן ביהמ"ק ה-2	הלל הזקן	הקמת ביהמ"ק ה-2	422- חורבן ביהמ"ק ה-1 וגלות בבל	חונת ביהמ"ק ה-1	שלמה המלך	דוד המלך	מתן תורה	1311- יציאת מצרים	אפרים ומנשה	1521- בניי במצרים	3760- בריאת העולם

תלמוד ישראלי

הדף היומי לילדים

התבוננו היטב בציור וענו על השאלות הבאות:

- 1 באיזו עיר יושב האיש שבציור?
- 2 מי כתב את הספרים שעל אדן החלון?
- 3 מה מיוחד בשלושת הספרים שבמדף הגבוה?
- 4 מה מסמל המסלול שעל המפה?

האנשים הללו הם חכמים גדולים. הם כתבו את התורה והמשנה. הם גם כתבו את הספרים שיש לנו היום. הם גם כתבו את המעשרות והתרומות. הם גם כתבו את המעשרות והתרומות.

מי אני?

- 1 אני מורכב מארבעה חלקים: אורח חיים, יורה דעה, חושן משפט ואבן העזר.
- 2 אני מסכם את המסקנות ההלכתיות מהחיבור "בית יוסף" על הטור.
- 3 רבי יוסף קארו כתב אותי, ורבי משה איסרליש כתב עלי הגהות שמכונות "המפה".
- 4 התקבלתי בתור ספר הלכה מרכזי ומחייב לכל עם ישראל.

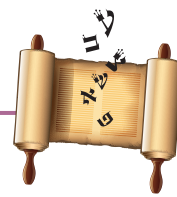

למה ללמוד?

5780 ה'תש"פ	5778 ה'תשע"ח	5727 ה'תשנ"ז	5708 ה'תש"ח	5707 ה'תש"ז	5699 ה'תרצ"ט	5657 ה'תר"ץ	5323 ה'רמ"ח	5260 ה'רמ"ח	5258 ה'רמ"ח	4900 ה'רמ"ח	4800 ה'רמ"ח	4650 ה'רמ"ח	4260 ה'רמ"ח
1919 שנת סיום העשרים ללומדי הדף היומי	2017 70 שנה למדינה	1969 הרב אריה לויין	1948 הקמת מלחמת ששת הימים	1947 מלחמת העצמאות	1939 שואה	1897 הרצל	רבי יוסף קארו	1500 העת החדשה	1492 גירוש ספרד	הרמ"ח	רש"י	רבי סעדיה גאון	510 ימי הביניים תקופת הראשונים

סדר קודשים | מסכת בכורות דף ז"י

דבר תורה

בפרשתנו אומרת התורה: "ושמרתם את חוקותי ואת משפטי אשר יעשה אותם האדם וחי בהם".

מה פירוש המושג "וחי בהם" בהקשר למצוות?

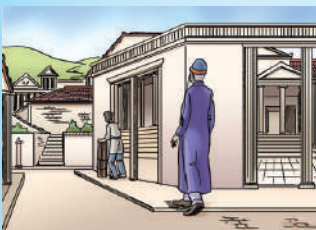
ההבנה הפשוטה היא שקיום המצוות איננו סותר את החיים. האדם צריך לשמור את המצוות ויחד עם זאת לשמור על חייו ועל בריאותו.

בקריאה קצת אחרת ניתן לומר: "וחי בהם" - **בתוך המצוות**, דהיינו, שכאשר האדם מקיים מצווה עליו לעשותה מתוך רוח חיים, התלהבות ושמחה. "וחי בהם" - שבתוך המצוות יכניס חיות ושמחה, ולא יקיים מתוך רגילות ושיגרה כמצוות אנשים מלומדה.

דף ז': דבש דבורים

מדוע מותר לאכול דבש דבורים? הרי הוא יוצא מגוף הדבורה, והדבורה טמאה. תשובת התלמוד היא שהדבש טהור מפני שהדבורים רק מכניסות את החומרים לגופן ומוציאות אותו בחזרה כשהוא דבש, אך הדבש אינו נוצר מתוך גופן. הרמב"ם מרחיב להסביר: הדבורים מכניסות לפיהן את מה שהן לוקטות, ופולטות אותו בפיות.

דף ח': הקיסר ורבי יהושע בן חנניה

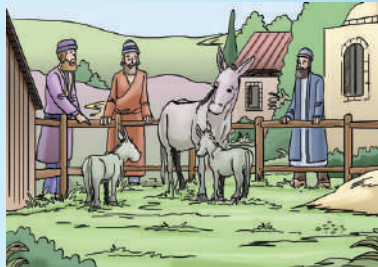
פעם אחת שוחח הקיסר עם רבי יהושע בן חנניה ונזכר בחוכמתו המופלגת. אמר לו הקיסר: מאחר שאתה חכם, לך תתוכח עם חכמי אתונה ונצח אותם בוויכוח.

נסע רבי יהושע בן חנניה לאתונה ושאל קצב אחד: היכן מקום מושבם של חכמי אתונה? אמר לו הקצב: אני מפחד לגלות לך, כי הם אכזריים מאוד, ומי שמגלה היכן מקום מושבם, הם הורגים אותו!

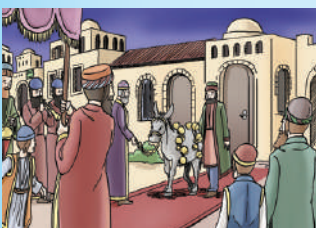
אמר לו רבי יהושע בן חנניה, עשה כך. קח חבילה של קנים ולך לפני בדרך אל מקום מושבם. כשנגיע ליד הפתח של המבנה שהם יושבים בו, אל תצביע, אלא הורד לרגע קצר את הקנים כאילו אתה מבקש לנוח קצת ותמשיך בדרךך, ואני כבר אבין היכן הם יושבים.

דף ט': שני חמורים זכרים תאומים

מה עושים במקרה כזה שהאטון המליטה שני חמורים זכרים תאומים? האם צריך לתת שני כבשים לכהן? צריך לפדות את שני החמורים? האם שניהם בכורים? המשנה הנלמדת בדרך זה קובעת: "נותן טלה אחד לכהן". צריך לתת לכהן טלה אחד בלבד. מדוע? כי רק אחד מהתאומים הוא בכור, והשני כבר אינו בכור.

דף י': קידושין בפטר חמור

אדם יכול לקדש אישה בכל דבר ששויך לו - טבעת או אפילו בעל חיים שבבעלותו, בתנאי שהאישה מסכימה להתקדש בו. אם במקום טבעת בחר החתן לתת לכלה חמור ולומר לה: "הרי את מקודשת לי בחמור זה, כדת משה וישראל" - האם היא מקודשת?

התשובה היא חיובית, בתנאי שהחמור נפדה כדון. אי אפשר לקדש בפטר חמור עד שפודים אותו מפני שהוא אסור בהנאה.

בשביל הסנהדרין

שביל הסנהדרין הוא מיזם מקסים של רשות העתיקות, והוא נחנך לכבוד יום העצמאות ה-70 של מדינת ישראל. אורכו של השביל הוא 70 ק"מ, והוא חוצה את הגליל בנופים מרהיבים מבית שערים ועד טבריה, ועובר באתרים המיוחסים למקום מושבם של 71 חכמי הסנהדרין, שפעלו בגליל לאחר חורבן בית שני. פרויקט התלמוד הישראלי ופרויקט שביל הסנהדרין ישתפו פעולה, ובכך יחברו את לימוד התלמוד אל השטח, ואל המקומות בהם נוצר התלמוד. הלימוד העיוני בצד חווית הסיור בשטח ישלימו זה את זה, ויגבירו אהבת ארץ ותורה.

מדי שבוע נציג במדור זה דמות או מקום הקשורים לשביל הסנהדרין. כובע מפה ומימיה... יוצאים לדרך.

שאלות השבוע

- מי הורה לכתוב את הנקודות בספר התורה ומדוע עשה כך?
- מדוע מותר לאכול דבש דבורים?
- איך מקיימים את מצוות פדיון הבן הראשון?

בין הפותרים נכונה תיערך הגרלה שבועית* והזוכה בה יזכה בטאבלט איכותי או בסט ספרים של התלמוד הישראלי (לפי בחירתם). את התשובות יש לשלוח במייל עד יום רביעי בשעות הצהריים למייל: talmudhagrala@medison.co.il ולציין את מס' העלון עליו אתם עונים. הודעות ישלחו לזוכים במייל ושמותיהם יפורסמו בדרך הפייסבוק של התלמוד הישראלי. *בפיקוח רואה חשבון

תלמוד של תורה

תלמוד ישראלי

בחסות חברת MEDISON
Talmudisraeli@Medison.co.il
טל. 03-9250250; פקס. 03-9265608

מייסד ועורך: מאיר עקבסון
מנהל חינוכי ועורך: אבי רט
יו"ר חבר הנאמנים: ח"ח חיים פרייליכמן